

POSTANOWIENIE

Dnia 7 grudnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Szczepaniec

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie z protestu wyborczego M. J.

przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na 15 października 2023 r.,

przy udziale Prokuratora Generalnego oraz Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 7 grudnia 2023 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

[SOP]

UZASADNIENIE

M. J. (dalej: „wnosząca protest”) pismem z 19 października 2023 r. wniosła protest wyborczy przeciwko wyborom do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, wskazując, że pomimo iż ona i jej mąż oddali ważne głosy na wybranego przez siebie kandydata na posła (K. K.), z protokołu głosowania Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w gminie Ż. wynika, że kandydat ten otrzymał 0 głosów. Wnosząca protest wniosła o ponowne przeliczenie głosów w okręgu wyborczym nr [...]1, w obwodzie głosowania nr [...].

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 242 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2023, poz. 2408, dalej: „k.wyb.”), Sąd Najwyższy rozpatruje protest w składzie 3 sędziów w postępowaniu nieprocesowym i wydaje, w formie postanowienia, opinię w sprawie protestu. Powyższe przepisy znajdują zastosowanie również w przypadku wniesienia protestu przeciwko ważności wyborów do Senatu (art. 258 k.wyb.).

Biorąc powyższe pod uwagę, w postępowaniu zainicjowanym protestem wyborczym, zastosowanie znajduje m.in. art. 511 § 1 k.p.c., zgodnie z którym wniosek o wszczęcie postępowania, powinien czynić zadość przepisom o pozwie. Regulujący te kwestie art. 187 § 1 k.p.c. stanowi zaś, że pozew powinien czynić zadość warunkom pisma procesowego. Warunki te określone zostały w art. 126 k.p.c., zgodnie z którym każde pismo procesowe powinno zawierać: oznaczenie sądu, do którego pismo jest skierowane; imiona i nazwiska lub nazwy stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników; oznaczenie rodzaju pisma; osnovę wniosku lub oświadczenia; w przypadku gdy jest to konieczne do rozstrzygnięcia co do wniosku lub oświadczenia – wskazanie faktów, na których strona opiera swój wniosek lub oświadczenia, oraz wskazanie dowodu na wykazanie każdego z tych faktów; podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika; wymienienie załączników (§ 1). Gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie powinno zawierać m.in. oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy stron, oznaczenie miejsca i zamieszkania lub siedziby i adresy przedstawicieli ustawowych i pełnomocników stron oraz numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnoszącego pismo (§ 2). Niespełnienie przez podmiot wnoszący protest wymogów formalnych, skutkuje pozostawieniem protestu bez dalszego biegu (art. 243 § 1 k.wyb.).

W niniejszej sprawie wnosząca protest nie sformułowała zarzutów, z których wynikałoby, że doszło do popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg

głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów (art. 82 § 1 k.wyb.). Nie przedstawiła również żadnych dowodów świadczących o tym, że doszło do nieprawidłowości w zakresie przeliczenia głosów. Samo zapewnienie wnoszącej protest, jak również powołanie na tę okoliczność świadka – jej męża, pozostają niewystraszające. Jedną z immamentnych cech głosów oddawanych w wyborach parlamentarnych jest bowiem ich anonimowość, a co za tym idzie – nie sposób stwierdzić, w jaki sposób zagłosowała dana osoba i czy jej głos był rzeczywiście oddany w sposób ważny. Niezależnie od powyższego, wnosząca protest nie sformułowała także wniosku w zakresie unieważnienia wyborów, ograniczając swój wniosek wyłącznie do konieczności ponownego przeliczenia głosów w Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w Ż..

W konkluzji należy stwierdzić, że zachodzą nieusuwalne braki formalne, które wiążą się z koniecznością pozostawienia protestu bez dalszego biegu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 sierpnia 2023 r., I NSW 11/23).

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 243 § 1 k.wyb. orzekł jak w sentencji.

(r.g.)

[ał]